

Talepapir

Arrangement: Besvarelse af samrådsspørgsmål N og O
(alm. del) UUI

Hvornår: 13. maj 2025 kl. 13.15

DET TALTE ORD GÆLDER

15. maj 2025

Tekst:

Sags nr. 2025 - 5073
Akt-id 3159420

Samrådsspørgsmål N:

”Ekstra Bladet har i en række artikler vist, at udenlandske arbejdere, som er kommet til Danmark via fasttrackordningen, systematisk er blevet afpresset for store dele af deres løn og tvunget til at bo under kummerlige forhold. Se f.eks. artiklerne »Afsløring: Efterforsker svindel på Novo-byggeri«, ekstrabladet.dk, den 5. marts 2025, og »Knoklede på Novo: Lænsat for millioner«, ekstrabladet.dk, den 15. marts 2025. Hvordan vil ministeren sikre, at fasttrackordningen ikke misbruges til at udnytte udenlandsk arbejdskraft i strid med danske løn- og arbejdsvilkår?”

Samrådsspørgsmål O:

”Flere myndigheder, herunder politiet, Skattestyrelsen og Center mod Menneskehandel, er involveret i efterforskningen af muligt misbrug af fasttrackordningen, f.eks. på Novo-byggeriet i Kalundborg. Har ministeren planer om

at iværksætte konkrete initiativer, f.eks. skærpet kontrol og ændringer i lovgivningen om fasttrackordningen, så det f.eks. bliver sværere at blive certificeret, eller så virksomheder eventuelt fjernes fra ordningen, når de undersøges af myndighederne, for at forhindre lignende sager i fremtiden?”

[Indledning]

- Tak for spørgsmålene.
- Der skal ikke herske nogen tvivl om, at jeg tager stærkt afstand fra arbejdsgivere, der ikke overholder reglerne i forhold til udenlandske arbejdstagere i Danmark.
- Udenlandske arbejdstagere, der udfører arbejde i Danmark, skal selvfølgelig arbejde under ordnede forhold. Det er derfor også en grundlæggende betingelse for at opnå opholds- og arbejdstilladelse med henblik på beskæftigelse i Danmark, at udlændingen er tilbudt job på sædvanlige danske løn- og ansættelsesvilkår.

- De artikler, spørgeren henviser til, omhandler udenlandske arbejdstagere i bygge- og anlægsbranchen, der udnyttes på en måde, som ingen steder hører hjemme.
- Det er ikke i orden, hvis udenlandske arbejdstagere skal arbejde 60 timer på en uge uden at blive kompenseret herfor.
- Det er heller ikke i orden, hvis udenlandske arbejdstagere **tvinges** til at tilbagebetale løn til deres arbejdsgiver til dækning af bolig og transport til overpriser.
- Udlændinge, der arbejder i Danmark, skal behandles ordentligt.

[Fast track-ordningen og kontrol af ordningen]

- I medierne har der i den seneste tid været fokus på brug af fast track-ordningen i bygge- og anlægsbranchen.

- Det er også fast track-ordningen, som spørgeren henviser til i samrådsrådspørgsmålne.
- Jeg vil derfor gerne gøre det klart, at fast track-ordningen først og fremmest adskiller sig fra de øvrige erhvervsordninger ved, at udlændinge, der bliver ansat i certificerede virksomheder, **har den fordel**, at de kan begynde at arbejde, allerede mens deres sag behandles i SIRI, og altså inden der er truffet afgørelse.
- Men det betyder **ikke**, at udlændinge på fast track-ordningen er fritaget fra kravet om opholds- og arbejdstilladelse, eller at der ikke er krav om, at ansættelsen skal ske på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår. Her gælder fuldstændig det samme, som på de øvrige erhvervsordninger.
- Det er klart, at den fordel, der ligger i, at en virksomhed kan rekruttere arbejdskraft med hurtig jobstart er udtryk for en **tillid til, at** den virksomhed, der er blevet certificeret også lever op til sit ansvar og overholder de betingelser, der gælder for certificeringen.

- En af certificeringsbetingelserne er jo netop, at virksomheden enten skal være omfattet af en kollektiv overenskomst eller afgive en tro og love erklæring om, at ansættelser i virksomheden sker på sædvanlige vilkår. Og den betingelse skal sammen med en række øvrige certificeringsbetingelser bidrage til at sikre, at udenlandske arbejdstagere bliver ansat på ordentlige vilkår.
- Men en fast track-certificering er **ikke i sig selv** en garanti mod fusk og snyd. Og der vil desværre nok altid være arbejdsgivere, som ønsker at snyde, ligesom der desværre også er arbejdstagere, der med åbne øjne accepterer dårlige løn- og ansættelsesvilkår.
- Og uanset hvor meget man ønsker det, så tror jeg ikke, at der kan laves et fuldstændigt værn mod fusk og snyd. Men vi gør, hvad vi kan. Allerede i dag er det sådan, at SIRI kan meddele afslag på opholds- og arbejdstilladelse, hvis der er en vis formodning for, at det ansættelsestilbud, der danner grundlag for ansøgningen om opholdstilladelse, ikke er reelt. Men der skal være noget, der får alarmklokkerne til

at ringe. Og det kan være vanskeligt, hvis alt på papiret ser rigtigt ud.

- Vi har heldigvis en aktiv fagbevægelse, der bidrager til at sikre, at dårlige sager kommer frem i lyset samt en myndighedskontrol, som vi løbende har skruet op for.
- SIRI fører **løbende kontrol** med såvel de udlændinge, der har opholdstilladelse efter fast track-ordningen, som de virksomheder, der er certificeret til at bruge ordningen.
- Ligesom udenlandske arbejdstagere på de øvrige erhvervsordninger kontrolleres udenlandske arbejdstagere på fast track-ordningen løbende. Der er ikke mindre kontrol, bare fordi arbejdstageren er ansat i en fast track-certificeret virksomhed.
- SIRI vurderer også løbende om der på baggrund af indkomne oplysninger, fra f.eks. politiet, skal ske **inddragelse** af certificeringen, fordi betingelserne ikke længere er opfyldt.

- Hvis en fast track-certificeret virksomhed får indtaget sin certificering, skal SIRI samtidig træffe afgørelse om, at virksomheden skal **udelukkes** fra at gøre brug af fast track-ordningen i et år.
- I 2024 hævede SIRI desuden antallet af stikprøver af certificerede virksomheder fra 30 til 50 årligt.

[Skærpet kontrol med bygge-og anlægsbranchen]

- Herudover har SIRI specifikt skærpet kontrolindsatsen i forhold til bygge-og anlægsbranchen.
- Den øgede kontrolindsats består bl.a. i, at SIRI har **afholdt interviews** med bl.a. udlændinge ansat i udvalgte virksomheder i branchen for at afklare, om de oplyste løn- og ansættelsesvilkår i ansættelseskontrakterne er overholdt, tjekke deres lønsedler mv.
- SIRI har desuden **i sin sagsbehandling** en særlig opmærksomhed på nye aktører og større projekter indenfor bygge- og anlægsbranchen og udtager løbende udenlandske arbejdstagere til interview på stikprøvebasis.

- SIRI har også særligt fokus på bygge- og anlægsbranchen i sine **udgående kontrolbesøg**, hvor SIRI arbejder tæt sammen med andre myndigheder Politiet, Arbejdstilsynet mv.
- Jeg er **altid** lydhør, hvis SIRI efterspørger nye kontrolredskaber. Men på nuværende tidspunkt mener jeg, at styrelsen – også i kraft af styrelsens tætte samarbejde med andre myndigheder – har de nødvendige redskaber til at føre en effektiv kontrol af ordningen.

[Afrunding]

- Til sidst vil jeg gerne understrege, at udlændingemyndighederne kan føre kontrol med mange ting, både i forbindelse med sagsbehandlingen og ved den efterfølgende kontrol. Men det er ikke muligt for myndighederne at opdage alt det, der foregår bag murene, hvis ingen råber op.
- Jeg vil derfor opfordre til, at arbejdstagere, der bliver udnyttet af deres arbejdsgiver, underretter myndighederne eller fagforeningen, så der kan tages hånd om situationen.

- Jeg anerkender, at det kan være svært, hvis man er bange for at miste sin opholdstilladelse. Men reglerne giver faktisk mulighed for, at en udlænding **kan skifte job** og få en ny opholdstilladelse. En politianmeldelse af ulovligt arbejde er derfor ikke ensbetydende med, at man ikke kan blive i Danmark.
- Der er kun en vej frem, og det er at komme over på en ordentlig arbejdsplads. Og her vil jeg gerne understrege, at der jo også ligger et stort ansvar hos **arbejdsgiverorganisationerne** for at understøtte deres medlemmer i at leve op til deres ansvar.
- Tak for ordet.